

Täysistunto

Keskiviikko 23.1.2019 klo 14.00—17.18

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökauppalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 228/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

17.08 **Lauri Ihalainen sd:** Arvoisa puhemies! Ehdotan hyväksyttäväksi mietintöön liittyvän vastalauseen 1 mukaiset kolme lausumaa.

17.08 **Hanna Sarkkinen vas:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Ihalaisen esittämiä vastalauseen 1 mukaisia kolmea lausumaa.

Valiokunnan mietintö, ja hallituksen esitys sen pohjalla, on sinällään hyvä — se on EU-sääntelyn toimeenpanoa — mutta näen, että vastalauseessa esitetyt lausumat ovat välttämättömän lisä mietintöön. Nämä lausumat noudattavat myös kahdeksan eduskuntapuolueen joulukuussa yhteisesti hyväksymän ilmastositoumuksen sisältöä ja henkeä.

Arvoisa puhemies! Tämän ilmastositoumuksen hengessä olisi tärkeää lausuman mukaisesti edellyttää, että hiilikiellon tai muiden kansallisten lisätoimien ansiosta käyttämättä jääneet päästöoikeudet mitätöidään. Laki antaa valtioneuvostolle mahdollisuuden mitätöidä päästöoikeuksia kansallisten lisätoimien olosuhteissa, mutta eduskunnan olisi edellytettävä lausumalla, että näin myös tehdään, sillä tämä kansallinen mitätöinti on ainoa aukoton tapa varmistaa, että kansallisilla lisätoimilla päästökauppasektorilla saavutetut päästövähennykset todella tulevat todeksi EU:n laajuisesti eikä käy niin, että käyttämättä jääneet päästöoikeudet sitten vain käytetään muissa maissa. Siksi tämä lausuma on tarpeellinen.

Myös kaksi muuta lausumaa ovat tarpeellisia. Päästökaupan ja taakanjakosektorin välisiä joustoa ei tulisi käyttää päästökaupunkauden alussa eikä varsinkaan ennen kuin päästökaupan ohjausvaikutus on kunnossa, mitä se vielä nykyisellään ei täysin ole, joten myös se lausuma on erittäin tarpeellinen.

Myös kolmas lausuma päästöhuutokauppatulojen käytöstä on niin ikään tarpeellinen, sillä päästöhuutokauppatulot tulevat todennäköisesti kasvamaan, kun päästöoikeuksien hinnat nousevat. Meillä on erittäin paljon tarpeita erilaiselle ilmastorahoitukselle ja vihreille investoinneille kotimaassa ja kehitysyhteistyörahoituksessa, ja näitä päästöhuutokauppatuloja olisi syytä käyttää ilmastohyödyllisiin kohteisiin.

Eli nämä lausumat, mitä vastalauseessa esitetään, ovat todellakin tarpeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2018 vp

17.10 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen 2 mukaista lausumaehdotusta eduskunnan hyväksyttäväksi.

Eduskunnan on korkea aika tunnustaa se tosiasia, että Suomi on hoitanut tässä vaiheessa oman osuutensa ilmastotalkoista ja nyt olisi muidenkin aika hoitaa oma osansa. Ennen kuin tämä tapahtuu, meidän ei ole enää mitään syytä lähteä uusiin kilpailukykyämme vahingoittaviin toimiin.

17.11 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Tähän hallituksen esitykseen päästökauppain muuttamisesta on perussuomalaisilla lausumavastalause. Suomi tekee kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa, ja se on hyvä. Taakanjaon oikeudenmukaisuutta alleviivaamme, ja siksi lausuma, jossa huomioidaan myös kansallisten etujemme tärkeys.

Kannatan siis edustaja Mäkelän tekemää lausumaesitystä.

17.11 **Matti Semi vas:** Arvoisa rouva puhemies! Puhun lyhyesti. Jäin miettimään tätä valiokunnan mietintöä niissä puitteissa, kuinka se on tällä tavalla rakennettu, kun meillä on kuitenkin parlamentaarinen työryhmä, minkä kaikki puolueet ovat hyväksyneet [Eduskunnasta: Paitsi perussuomalaiset!] — lukuun ottamatta perussuomalaisia. On kuitenkin viety eteenpäin ympäristöstä huolehtimista, ja tämmöistä linjaa ei ole saatu tähän valiokunnan kantaan, niin vähän jäin ihmettelemään sitä, kuinka näin on toimittu ja kuinka nimenomaan nämä muut eduskuntapuolueet, mitkä veivät tätä valiokunnan mietintöä eteenpäin, eivät huomioineet tätä.

Ja siltä pohjalta kannatan myös edustaja Ihalaisen tekemää esitystä.

17.12 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset eivät siis yhdy näihin sosiaalidemokraattien ja vasemmistoliiton lausumaehdotuksiin kaikilta osin. Jäimme pois näistä kahdeksan eduskuntapuolueen linjauksista, koska emme yksinkertaisesti pidä niitä Suomen etujen mukaisina. Suomen etua eivät tässä eurooppalaisessa ja globaalissa yhteydessä aja muut kuin Suomen eduskunta. Se on meidän tehtävämme.

Emme halua tietenkään rajoittaa muiden toimenpiteitä, mutta me olemme realisteja ja katsomme, että Suomen osuus on niin pieni, että vaikka me lopettaisimme elämisen tällä alueella, niin ilmakehä ei siitä miksikään muutu. Tämä on kovasti sanottu, ja monissa asioissa esimerkin näyttäminen on hyvä, mutta tällä politiikalla, jota muut harjoittavat, ei saada aikaiseksi niitä tuloksia eikä varsinkaan järkevällä tavalla, mihin me haluamme pyrkiä. Tällä menettelyllä muun muassa maaseudun vähävarainen kansa pannaan ilmastopolitiikan maksajaksi, ja sitä emme näe oikeudenmukaisena. Tämä viimeaikainen autokeskustelu on osoitus siitä, kuinka harkinta on rajusti pettänyt näissä asioissa. Päätösten, joita me teemme, on perustuttava huolelliseen harkintaan ja riittävään ajankäyttöön siinä, ja johdopäätösten on oltava viisaita eikä mitään vouhotusta.

Arvoisa puhemies! Tässä kolmannessa vasemmiston lausumassa ehdotetaan, että nämä päästöhuutokauppatulot käytettäisiin kehittyvissä maissa. Meidän lähtökohtamme on se, että ne pitää ensi sijassa käyttää kotimaassa ja sitten harkita, miten panostetaan kansainvälisiin yhteyksiin. Me olemme varsin avokätisesti tukeneet monenlaisia hankkeita maailmalla, joista ei ole valitettavasti ollut hyötyä, ei ihmiskunnalle, ei isänmaalle eikä ihmisille.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.